

Nr 281.

Av herr **Jönsson** i Boa, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 191, med förslag till förordning om vissa ändringar i förordningen den 14 juni angående försäljning av rusdrycker m. m.

I det i Kungl. Maj:ts proposition, nr 191, framlagda förslaget till förordning om vissa ändringar i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker m. m. har i III kap. »Om rättighet till detaljhandel med rusdrycker» införts bestämmelsen, att kontrollstyrelsen för tillsyn och övervakande av bolags inköp av rusdrycker tillsätter en pris- och inköpsnämnd av högst sju personer. Det är påtagligt att den uppgift, som åligger denna pris- och inköpsnämnd, är av synnerligen viktig natur. Redan nykterhetskommittén framhöll sålunda beträffande densamma, att »bland de faktorer, av vilka vinsten på brännvinsbolagens rörelse beror, är givetvis bolagens inköpspris en av de viktigaste», ävensom att »skruvas inköpsprisen upp utöver vad som är skäligt, kommer staten därigenom att lida en avsevärd minskning i inkomst av rörelsen».

Pris- och inköpsnämndens sammansättning är därför en angelägenhet av största vikt och bör densamma sammansättas av fullt opartiska personer samt tillföras verklig sakkunskap å samtliga de områden, som utgöra föremål för prissättningen. Då nu i föreliggande förslag till förordning om ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin även införts bestämmelser rörande sammansättningen å den nämnd, som skall åsätta pris å det brännvin, som av tillverkare försäljas till partihandelsbolag, synas liknande bestämmelser i ännu högre grad vara av behovet påkallade beträffande pris- och inköpsnämnden. På grund av de synnerligen viktiga åligganden, som tillkomma densamma, synes det önskvärt, att samtliga dess ledamöter tillsätts av Konungen. Härvid bör därjämte beaktas att, enär renat brännvin och därav beredda drycker tillhöra de produkter, vilkas prissättning på grund av förbrukningens storlek är av särskild betydelse, den inhemska brännerinäringen bör vara i densamma representerad.

De i ovanstående proposition framlagda förslagen dels om ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 11 oktober 1907 och dels om ändring i förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker m. m. ha behandlats i riksdagens protokoll 1922. 4 saml. 81 häft. (Nr 281—284.) 1

ringar i näringsfrihetsförordningen innebära, att den rättighet att själv rena brännvin, som för närvarande tillkommer tillverkare av brännvin, skulle upphöra samt att dylik verksamhet uteslutande skulle tillkomma partihandelsbolag. Med avseende härpå synes med skäl kunna göras gällande, att rening av brännvin ingalunda torde vara så nära förknippad med partihandel med rusdrycker, att det kan anses angeläget att för all framtid åt det föreslagna partihandelsbolaget genom stadganden i lagen överlåta denna verksamhet. Att aktiebolaget Vin- & spritcentralen för närvarande har samtliga reningsverk i sin hand torde e heller vara tillräckligt skäl härför, och den vinst som kan uppstå å reningsverksamheten, kan komma statsverket tillgodo i lika hög grad genom den prissättning å renat brännvin, som sker genom pris- och inköpsnämnden.

Även bör framhållas, att den i 13 § medgivna rättigheten för tillverkare att exportera brännvin, kan genom bestämmelsen att reningen kan ske genom partihandelsbolaget, bliva mer eller mindre värdelös, enär brännvin endast undantagsvis torde kunna exporteras som råvara.

Några nackdelar torde följaktligen genom näringsfrihetens bibehållande på detta område svårigen kunna tillskyndas statsverket, medan det däremot torde få anses ofrånkomligt att de föreslagna nya bestämmelserna för brännerinäringen innebära avsevärda olägenheter.

Bibehålles reningsverksamheten som fri näring torde den i 2 mom. av samma förordning föreslagna prisnämnden bliva överflödig, enär i så fall prissättningen i likhet med vad för närvarande är fallet, lämpligen kan ske genom avtal mellan de intresserade parterna.

På grund av vad sålunda framhållits får jag härmed hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i den i Kungl. Maj:ts proposition, nr 191, föreslagna förordningen om vissa förändringar i förordningen den 14 juni 1907 angående försäljning av rusdrycker att den i 19 § 2 mom. omförmälda pris- och inköpsnämnden tillsättes av Konungen och att brännerinäringen bliver i densamma företrädd, ävensom

att det framlagda förslaget till förordning om ändrad lydelse av 9 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin samt härav föranledd ändring i näringsfrihetsförordningen ej måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 1 april 1922.

John Jönsson.
Boa.